

Nr 386

Av herr **Löfgren**, om förlängd preskriptionstid i vissa fall vid åtal för deklarationsbrott.

(Lika lydande med motion nr 340 i Första kammaren)

Enligt svensk rätt — liksom för övrigt i regel också i utländska rättssystem — kan åtal för brott ej ske sedan en viss tid, den s. k. preskriptionstiden, förflutit efter det att brottet begicks. Preskriptionstiden varierar mellan två och tjugofem år, beroende på brottets svårighetsgrad. De allmänna bestämmelserna om åtalspreskription meddelas i 35 kap. brottsbalken.

För falskdeklaration är tiden för åtalpreskription fem år. För vårdslös deklaration skulle tiden vara två år enligt reglerna i 35 kap. brottsbalken. Genom ett särskilt stadgande i skattestrafflagen har emellertid tiden förlängst till fem år, alltså samma tid som beträffande falskdeklaration. Anledningen härtill torde vara att utredning rörande ifrågasatt deklarationsbrott ofta inte hinner färdigställas och åtal delges den misstänkte inom två år efter det brottet begicks, d. v. s. då deklarationen avlämnades.

I några uppmärksammade fall har det under senare år förekommit att en för falskdeklaration misstänkt person gjort sig oanträffbar — vanligast genom utrikesresa — tydligen i syfte att undkomma åtal, för att efter preskriptionstidens slut återkomma utan att då kunna åtalas. I och för sig kan detta naturligtvis sägas vara fullt i sin ordning, eftersom ju syftet med åtalspreskription är att den som begått brott inte skall behöva riskera åtal alltför lång tid efter det att brottet begicks. Det är alltså i huvudsak humanitära skäl som ligger bakom reglerna om åtalspreskription. Härjämte får väl svårigheterna att efter lång tid åstadkomma tillfredsställande utredning rörande begångna brott antagas ha haft en viss betydelse.

Skälen för åtalspreskription synes emellertid knappast bärande i sådana fall där myndigheterna efter ofta årslånga utredningar lyckats åstadkomma bevisning rörande ett brott och den misstänkte varit medveten om att misstanke riktas mot honom. Särskilt stötande förefaller det vara när en person, som genom deklarationsbrott undandragit det allmänna mycket betydande belopp, undanhåller sig i klart syfte att åtal icke skall kunna delges honom. Svårigheterna att i sådana fall delge vederbörande åtalet är mycket stora, och i många fall är det inte genomförbart att göra detta.

En utväg att motverka den nu föreliggande möjligheten att genom undanhållande undgå åtal för deklarationsbrott — övriga brott upptas av mig i detta sammanhang ej till diskussion — förefaller kunna vara att i sådana fall ge möjlighet till förlängning av preskriptionstiden under erforderlig tid.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer jag,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära förslag till lagstiftning som ger möjlighet att förlänga preskriptionstiden för åtal beträffande deklarationsbrott i fall då den misstänkte kan antagas hålla sig undan i syfte att undgå delgivning av åtalet före preskriptionstidens utgång.

Stockholm den 27 januari 1969

Sigfrid Löfgren (fp)
